

УДК 378.04:615.8(4/9)

Юлія АНТОНОВА-РАФІ

кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри біобезпеки та здоров'я людини, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», просп. Берестейський, 37, Київ, Україна, 03057; старший науковий співробітник відділу 56, Інститут електрозварювання імені Є.О. Патона Національної академії наук України, вул. Казимира Малевича, 11, м. Київ, Україна, 03650 (antonova-rafi@ukr.net)

ORCID: 0000-0002-9518-4492

SCOPUS: 57202217816

Ігор ХУДЕЦЬКИЙ

доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри біобезпеки та здоров'я людини, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», просп. Берестейський, 37, Київ, Україна, 03057; провідний науковий співробітник відділу 56, Інститут електрозварювання імені Є.О. Патона Національної академії наук України, вул. Казимира Малевича, 11, м. Київ, Україна, 03650 (igorkhudetskyi@gmail.com)

ORCID: 0000-0003-0815-6950

SCOPUS: 55225630300

Оксана БІЛОШИЦЬКА

кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри біомедичної інженерії, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», просп. Берестейський, 37, м. Київ, Україна, 03057 (kсения_bil@ukr.net)

ORCID: 0000-0002-2901-9667

SCOPUS: 58067016600

Олександр ГЛОБА

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри біобезпеки та здоров'я людини, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», просп. Берестейський, 37, м. Київ, Україна, 03057 (alexgloba1961@gmail.com)

ORCID: 0000-0001-7329-7974

SCOPUS: 57969462900

Тетяна ВІТОВЩИК

магістр кафедри біобезпеки та здоров'я людини, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», просп. Берестейський, 37, м. Київ, Україна, 03057 (tanyavutov@ukr.net)

ORCID: 0009-0007-8205-0093

Бібліографічний опис статті: Антонова-Рафі Ю., Худецький І., Білошицька О., Глоба О., Вітовщик Т. (2024). Сучасні світові тенденції підготовки ерготерапевтів. *Фітотерапія. Часопис*, 4, 87–99, doi: <https://doi.org/10.32782/2522-9680-2024-4-87>

СУЧАСНІ СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ПІДГОТОВКИ ЕРГОТЕРАПЕВТІВ

Актуальність. Аналіз освітніх програм з ерготерапії у провідних країнах світу дає змогу виділити найкращі світові практики, які можуть бути корисними для створення нових та вдосконалення вітчизняних програм підготовки ерготерапевтів. Вивчення досвіду країн із розвиненими системами охорони здоров'я, таких як США, Канада, Велика Британія, Австралія, надає можливість виявити сучасні підходи до організації освітнього процесу, змісту навчальних планів та розвитку професійних компетенцій у галузі ерготерапії. Актуальність роботи зумовлена необхідністю відповідати міжнародним стандартам, зокрема рекомендаціям Всесвітньої федерації ерготерапевтів (WFOT), яка визначає ключові вимоги до освітніх програм. Результати аналізу дадуть змогу краще інтегруватися у світову спільноту ерготерапевтів, сприяти визнанню національних дипломів на міжнародному рівні, а також підвищити загальний рівень підготовки українських спеціалістів у цій галузі.

Мета дослідження. Дослідити сучасні світові тенденції в освітніх програмах з ерготерапії, зосередившись на найкращих практиках країн із розвиненими системами охорони здоров'я, а також виявити можливості для вдосконалення українських програм підготовки ерготерапевтів.

Матеріал і методи. Проведено аналіз освітніх програм з ерготерапії у США, Канаді, Великобританії та Австралії. Дослідження спирається на порівняння програм навчання, професійних стандартів і вимог до компетентностей фахівців відповідно до рекомендацій Всесвітньої федерації ерготерапевтів (WFOT).

Фізична терапія. Ерготерапія. Дискусії

Результати дослідження. Виявлено ключові аспекти підготовки ерготерапевтів, такі як мультидисциплінарний підхід, акцент на інклюзивність, розвиток інноваційних технологій та важливість практичної підготовки. Зазначено, що освітні програми країн-лідерів включають обов'язкові клінічні стажування, адаптовані до міжнародних стандартів, що сприяє обміну досвідом і визнанню кваліфікацій на світовому рівні.

Висновок. Досвід провідних країн може бути корисним для розвитку освітніх програм з ерготерапії в Україні, що сприятиме інтеграції українських спеціалістів у світову спільноту ерготерапевтів і підвищенню рівня підготовки фахівців у галузі охорони здоров'я.

Ключові слова: освітня програма, ерготерапія, реабілітація, фізична терапія, охорона здоров'я, доказова медицина, стандарт вищої освіти.

Yuliia ANTONOVA-RAFI

PhD, Associate Professor at the Department of Biosafety and Human Health, National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute», Beresteyskyi ave., 37, Kyiv, Ukraine, 03057; Senior Research Fellow, E.O. Paton Electric Welding Institute of the National Academy of Sciences of Ukraine, Kazimir Malevich str., 11, Kyiv, Ukraine, 03650 (antonova-rafi@ukr.net)

ORCID: 0000-0002-9518-4492

SCOPUS: 57202217816

Igor KHUDETSKYI

Doctor of Medical Sciences, Professor, Head of the Department of Biosafety and Human Health, National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute», Beresteyskyi ave., 37, Kyiv, Ukraine, 03057; Leading Scientific Associate, E.O. Paton Electric Welding Institute of the National Academy of Sciences of Ukraine, Kazimir Malevich str., 11, Kyiv, Ukraine, 03650 (igorkhudetskyi@gmail.com)

ORCID: 0000-0003-0815-6950

SCOPUS: 55225630300

Oksana BILOSHYTSKA

PhD in Engineering, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Biomedical Engineering, National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute», Beresteyskyi ave., 37, Kyiv, Ukraine, 03057 (ksenia_bil@ukr.net)

ORCID: 0000-0002-2901-9667

SCOPUS: 58067016600

Oleksandr HLOBA

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor at the Department of Biosafety and Human Health, National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute», Beresteyskyi ave., 37, Kyiv, Ukraine, 03057 (alexgloba1961@gmail.com)

ORCID: 0000-0001-7329-7974

SCOPUS: 57969462900

Tetiana VITOVSHCHYK

Master's Degree Holder at the Department of Biosafety and Human Health, National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute», Beresteyskyi ave., 37, Kyiv, Ukraine, 03057 (tanyavytov@ukr.net)

ORCID: 0009-0007-8205-0093

To cite this article: Antonova-Rafi Yu., Khudetskyi I., Biloshytska O., Hloba O., Vitovshchik T. (2024). Suchasni svitovi tendentsii pidhotovky erhoterapevtiv [Modern Global Trends in the Training of Occupational Therapists]. *Fitoterapiia. Chasopys – Phytotherapy. Journal*, 4, 87–99, doi: <https://doi.org/10.32782/2522-9680-2024-4-87>

MODERN GLOBAL TRENDS IN THE TRAINING OF OCCUPATIONAL THERAPISTS

An analysis of occupational therapy educational programs in leading countries worldwide highlights best practices that can benefit the development and enhancement of domestic occupational therapy training programs. Studying the experience of countries with advanced healthcare systems, such as the USA, Canada, the UK, and Australia, provides insight into current approaches to the organization of educational processes, curriculum content, and the development of professional competencies in occupational therapy. The relevance of this study is driven by the need to meet international standards, particularly the recommendations of the World Federation of Occupational Therapists (WFOT), which outlines key requirements for educational programs. The results of this analysis will aid in better integration into the global occupational therapy community, support the international recognition of national diplomas, and elevate the overall training quality of Ukrainian specialists in this field.

Purpose. The article aims to investigate current global trends in occupational therapy educational programs, focusing on best practices in countries with advanced healthcare systems, and to identify opportunities for improving occupational therapy training programs in Ukraine.

Materials and methods. The study involved an analysis of occupational therapy education programs in the USA, Canada, the UK, and Australia. The research is based on a comparative review of curricula, professional standards, and competency requirements for specialists, as per WFOT recommendations.

Results and discussion. Key aspects of occupational therapy training were identified, including a multidisciplinary approach, emphasis on inclusivity, development of innovative technologies, and the importance of practical training. Leading countries' programs incorporate mandatory clinical internships aligned with international standards, promoting experience exchange and global qualification recognition.

Conclusions. The experience of leading countries may benefit the development of occupational therapy educational programs in Ukraine, contributing to the integration of Ukrainian specialists into the global occupational therapy community and enhancing the quality of healthcare training.

Key words: educational program, occupational therapy, rehabilitation, physical therapy, healthcare, evidence-based medicine, higher education standards.

Вступ. Актуальність. Ерготерапія – це галузь охорони здоров'я, яка фокусується на відновленні та покращанні здатності людини виконувати повсякденні завдання. Це досягається через цілеспрямовані заняття та адаптацію середовища. Ерготерапія як професія набуває усе більшого значення у сучасному світі через зростаючі потреби в реабілітації та покращанні якості життя людей з обмеженими можливостями. Ерготерапевти відіграють важливу роль у забезпеченні моніторингу і корекції загального стану здоров'я населення.

Зростання кількості людей, які потребують ерготерапевтичних послуг, пов'язане як зі збільшенням середньої тривалості життя, так і з наслідками військових дій, нещасних випадків, хронічних захворювань та інших станів, які обмежують можливості людини. Це вимагає від спеціалістів високого рівня підготовки, що, своєю чергою, залежить від якості освітніх програм.

Аналіз освітніх програм з ерготерапії на міжнародному рівні дає змогу вивчити особливості даного напрямку освіти, визначити загальні стандарти та вимоги до підготовки фахівців, що сприяє взаєморозумінню та співпраці між ерготерапевтами різних країн. У сучасному світі між країнами відбувається активна міграція фахівців, тому потрібно оцінити, наскільки відповідає їхня кваліфікація вимогам різних країн, що спрощує процедуру визнання дипломів, а також дає змогу іноземним фахівцям працювати в нашій країні.

Порівняння освітніх програм інших країн дає змогу обмінюватися досвідом та допомагає адаптувати нові програми до мінливих умов, виявивши найкращі практики та інноваційні підходи, які можуть бути впроваджені в національні системи освіти. Також, відстежуючи зміни та появу новітніх технологій, ми вчасно можемо вносити корективи в освітні програми.

Виявивши переваги та недоліки освітніх програм, ми можемо продемонструвати високій рівень

підготовки фахівців з ерготерапії, тим самим сприяючи підвищенню престижу професії ерготерапевта на міжнародному рівні. Також це може привернути увагу інвесторів до розвитку освіти та наукових досліджень у галузі ерготерапії.

Таким чином, аналіз освітніх програм з ерготерапії на міжнародному рівні є необхідним для забезпечення високої якості підготовки фахівців, підвищення престижу професії та сприяння розвитку ерготерапії як науки і практики (URL: <https://wfot.org>).

Мета дослідження. Дослідити сучасні світові тенденції в освітніх програмах з ерготерапії, зосередившись на найкращих практиках країн із розвиненими системами охорони здоров'я, а також виявити можливості для вдосконалення українських програм підготовки ерготерапевтів.

Матеріали та методи дослідження. Проведено аналіз освітніх програм з ерготерапії у США, Канаді, Великобританії та Австралії. Дослідження спирається на порівняння програм навчання, професійних стандартів і вимог до компетентностей фахівців відповідно до рекомендацій Всесвітньої федерації ерготерапевтів (WFOT).

Результати дослідження та їх обговорення. Професія ерготерапевта постійно розвивається, відповідаючи на нові виклики суспільства та досягнення науки. До сучасних тенденцій в ерготерапії можна віднести інклюзивність. Зростає розуміння важливості інклюзивності та забезпечення рівних можливостей для всіх. Ерготерапевти все частіше працюють із людьми з різними потребами та фокусуються на створенні середовища, яке б підходило для всіх.

Розвиток технологій відкриває нові можливості для ерготерапії. Використання віртуальної та доповненої реальності, робототехніки, мобільних додатків дає змогу створювати індивідуальні програми реабілітації та підвищувати ефективність терапії.

Фахівці з ерготерапії працюють у складі мультидисциплінарних команд, що включає лікарів, фізичних терапевтів, спеціальних педагогів і психологів

та інших фахівців. Така співпраця дає змогу забезпечити комплексну допомогу пацієнтам. Усе більшої актуальності набувають дослідження, які підтверджують ефективність ерготерапевтичних утручань. Ерготерапевти повинні орієнтуватися на доказову медицину та використовувати у своїй роботі найефективніші методи.

До викликів в ерготерапії входять зміни в технологіях, демографічні зміни, глобалізація; зростання кількості людей із хронічними захворюваннями вимагає від ерготерапевтів нових підходів до реабілітації та управління захворюваннями; недостатнє фінансування, дефіцит кадрів – це лише деякі з проблем, з якими стикаються системи охорони здоров'я в багатьох країнах.

Для мінімізації цих викликів необхідні постійне навчання, оновлення знань та навичок, щоб відповідати сучасним вимогам професії; упровадження нових технологій у практику дає змогу підвищити ефективність терапії та розширити спектр послуг; активна участь у наукових дослідженнях сприяє розвитку професії. Професія ерготерапевта є динамічною і постійно розвивається. Сучасні ерготерапевти повинні бути готовими до змін, володіти широким спектром знань і навичок, а також бути відкритими до нових ідей (URL: <https://wfot.org>).

Під час створення освітніх програм вищі навчальні заклади світу спираються не лише на законодавчу базу, а й на стандарти освіти у кожній окремій спеціальності. Основною міжнародною організацією, яка займається стандартизацією освіти в галузі ерготерапії, є Всесвітня федерація ерготерапевтів (WFOT). WFOT розробляє та оновлює Мінімальні стандарти освіти ерготерапевтів, які визначають базові знання, вміння та компетенції, необхідні для практики ерготерапії на міжнародному рівні.

Окрім WFOT, існують також регіональні організації, такі як: Американська асоціація ерготерапії (АОТА) – впливова організація у США, яка встановлює стандарти освіти та практики для американських ерготерапевтів; Європейська асоціація ерготерапевтів (СОТЕС) – об'єднує національні асоціації європейських країн і працює над гармонізацією освіти у Європі; Британська асоціація ерготерапевтів (СОТ); Канадська асоціація ерготерапії (САОТ) – відповідає за встановлення стандартів практики та освіти для ерготерапевтів у Канаді, проводить акредитацію програм навчання ерготерапії; Австралійська асоціація ерготерапії (ОТА) – відповідає за розвиток професії ерготерапії в Австралії та забезпечення стандартів освіти, проводить акредитацію програм навчання (URL: <https://otaus.com.au/practice-support/education>).

Мінімальні стандарти освіти ерготерапевтів, розроблені WFOT, включають такі ключові вимоги: теоретичну підготовку, а саме: анатомію, фізіологію, біомеханіку, психологію, соціологію, медичні основи, наукові дослідження, теоретичні основи ерготерапії; практичну підготовку: клінічні практики в різних середовищах (лікарні, школи, громадські організації, розвиток клінічного мислення та навичок прийняття рішень, освоєння різних терапевтичних підходів і технік; дослідницьку діяльність: знання наукового методу, уміння аналізувати наукову літературу, можливість участі в дослідницьких проєктах та професійні компетенції: комунікативні навички, навички роботи в команді, етичні принципи, здатність до самостійного навчання і розвитку).

Серед країн, які традиційно вважаються лідерами в освіті з ерготерапії, авторами проаналізовано національні системи підготовки фахівців з ерготерапії у США, Канаді, Великобританії, Австралії.

Освітні програми з ерготерапії у США. Сполучені Штати Америки є однією з перших країн, де з'явилася ерготерапія як окрема професія. Американські університети пропонують широкий спектр програм з ерготерапії, а також мають міцні наукові школи.

У США всього налічується 155 акредитованих програм з ерготерапії магістерського рівня та 137 акредитованих програм з ерготерапії бакалаврського рівня. Для отримання повної вищої освіти з ерготерапії необхідно отримати освіту магістерського рівня з ерготерапії, для вступу на яку необхідно закінчити бакалавра з ерготерапії (асистент ерготерапевта), який зазвичай становить чотири роки (Slusser, Lisa R., Rice, Martin S., and Miller, Barbara Kopp. 2012, 385–392).

Ступінь бакалавра ерготерапії можна отримати в *Rutger University, School of Health Professions*. Програма навчання готує студентів до сприяння здоров'ю та добробуту всіх груп населення. Випускники обслуговують людей різного віку, які зазнають хвороби, інвалідності, недоліки, травми та складні життєві обставини, допомагаючи їм адаптуватися через участь у значущих професіях. Асистенти з ерготерапії мають можливість працювати в різних умовах, які включають: лікарні, заклади кваліфікованого медсестринства, школи, амбулаторні клініки для дорослих або педіатричних клінік, умови реінтеграції в суспільство чи роботу тощо.

Випускник ОТА практикує як динамічний і міжпрофесійний член команди, працюючи під наглядом ерготерапевта в системі охорони здоров'я, освіти та інших громадських системах.

Випускники програми, акредитованої АСОТЕ, мають право здавати національний сертифікаційний

іспит, який проводить Національна рада із сертифікації з ерготерапії (NBCOT). Після успішного складання цього іспиту особа стає сертифікованим асистентом ерготерапії (COTA). Окрім того, більшість штатів, включаючи Нью-Джерсі, вимагають ліцензії для практики; однак державні ліцензії зазвичай базуються на результатах сертифікаційного іспиту NBCOT.

Навчальний план включає професійну курсову роботу, яка підтримує місію програми і наголошує на професії та адаптації людини, процесі становлення професіонала ОТ та необхідних компетенціях і контекстуальному впливі на практику ОТ. Також у програму входить досвід клінічної роботи рівня I, що інтегровано в різні курси всієї навчальної програми. Усі студенти повинні пройти принаймні 16 тижнів клінічної освіти рівня II до закінчення школи, яка зазвичай триває п'ять днів на тиждень. Клінічна робота рівня II завершується протягом останнього семестру програми та може продовжуватися до весняного семестру.

Професійна навчальна програма на 60 кредитів включає виїзну освіту під наглядом, яку надають клінічні партнери в медичних, освітніх та інших громадських установах. Послідовність навчального плану включає чотири семестри дидактичної курсової роботи та останній семестр денної форми навчання II рівня клінічної роботи.

До програми включені такі предмети: «Основи для ОТА», «Аналіз діяльності», «Навички виконання», «Навички спілкування для ОТА», «Здоров'я та психічне здоров'я», «Літні дорослі», «Реабілітаційні програми I», «Документація для ОТА», «Допоміжні технології I», «Педіатричне застосування I», «Допоміжні технології II», «Підсумковий розвиток бакалаврату», «Групова динаміка», «Педіатричне застосування II», «Застосування для реабілітації II», «Професійний семінар I», «Підсумковий контроль», «Професійний семінар II», «Клінічна практика IA – Дорослі», «Клінічна практика IB – Педіатрія» (URL: <https://shp.rutgers.edu/bs-occupational-therapy/#overview>).

University of Southern California (USC) є одним із провідних університетів США, який пропонує високоякісну освіту в галузі ерготерапії. У цьому навчальному закладі відсутні програми бакалаврату з ерготерапії, як і в більшості американських університетів. Основна увага USC приділяється магістерській програмі з ерготерапії, яка є висококонкурентною та затребуваною серед студентів.

Особливостями магістерської програми з ерготерапії у USC є міждисциплінарний підхід. Програма поєднує знання з медицини, психології, соціології

та інших галузей, що дає змогу студентам отримати всебічне розуміння потреб пацієнтів. Також програма акцентує увагу на дослідженнях, оскільки USC має сильну дослідницьку базу, яка надає студентам можливість брати участь у наукових проєктах та розробляти інноваційні методи лікування. Значну частину програми присвячено практичним заняттям та стажуванням у різних медичних установах, що дає змогу студентам отримати досвід роботи з різними категоріями пацієнтів. Програма пропонує можливість спеціалізуватися в різних сферах ерготерапії, таких як неврологічна реабілітація, дитяча ерготерапія, психіатрична ерготерапія тощо.

Stockton University пропонує програму Магістр наук у програмі ерготерапії акредитованій Радою з акредитації освіти з ерготерапії (ACOTE) Американської асоціації ерготерапії (AOTA). Магістерська програма Стоктонського університету з ерготерапії – це професійна програма початкового рівня, яка розрахована на два з половиною роки. Вона включає чотири семестри курсової роботи, одну коротку літню сесію та дві тримісячні ротації клінічних робіт рівня II, які необхідно завершити протягом 24 місяців після завершення академічної роботи, щоб відповідати поточним нормам ліцензування Нью-Джерсі. Загальна тривалість навчання – 2,5 року, і воно складається з 80 кредитів.

Випускники програми мають право здавати національний сертифікаційний іспит для ерготерапевта, який проводить Національна рада із сертифікації в ерготерапії (NBCOT). Після успішного складання цього іспиту особа буде зареєстрованим ерготерапевтом (OTR). Окрім того, більшість штатів вимагає ліцензії для практики, однак державні ліцензії зазвичай базуються на результатах сертифікаційного іспиту NBCOT.

Пройшовши дану програму, студенти здобувають такі навички: надавати терапевтичну та гуманістичну допомогу для зміцнення здоров'я та благополуччя, про що свідчить здатність організувати та керувати послугами ОТ; використання ефективних вербальних, невербальних і письмових навичок спілкування; використання належних професійних та міжособистісних навичок для встановлення і підтримки ефективних стосунків із клієнтами, опікунами та колегами; використання знань, які стосуються культурних, політичних та економічних відмінностей, під час роботи як члена міжпрофесійної команди, у ролі супервізора та у відносинах «клієнт – терапевт»; грамотне використання техніки збору та обробки інформації.

Документ Американської асоціації ерготерапії під назвою «Стандарти для акредитованої освітньої

програми для ерготерапевта» регулює тривалість і тип клінічної підготовки, необхідної для студентів, щоб отримати належну кількість і тип клінічного досвіду, необхідного для відповідності цим Стандартам. Такий досвід клінічного навчання також можна назвати клінічною приналежністю, і він відбуватиметься в різних місцях, де надаються послуги ерготерапії, або в громадських місцях, де роль ерготерапії ще не визначена. Клінічний досвід студенти отримують у два етапи. Під час клінічної практики на рівні I студенти спостерігають за наданням послуг ерготерапії та можуть брати участь у них. Практика рівня II починається після завершення академічної частини програми MSOT, студенти поступово беруть на себе відповідальність за обслуговування клієнтів на своєму місці під наглядом або підтримкою ліцензованого практикуючого лікаря. Друга частина клінічної практики відбувається після успішного завершення всіх необхідних академічних курсових робіт.

На додаток до обов'язкового рівня I та II клінічного досвіду програма Stockton MSOT надає додатковий клінічний досвід та досвід навчання студентів у громаді протягом усієї академічної програми (URL: <https://stockton.edu/graduate/occupational-therapy.html>).

Отже, магістерські програми з ерготерапії зазвичай тривають два-три роки. Структура програм зазвичай включає комбіновані теоретичні курси, які охоплюють основи ерготерапії, клінічні практики та дослідження. Обов'язкові практичні стажування, що дає змогу студентам отримати реальний досвід у клінічних умовах.

Програми акредитовано Американською радою з ерготерапії (ACOTE) та зосереджено на міждисциплінарній співпраці та інноваціях у практиці.

Освітні програми «Ерготерапія» у Канаді. Канадські університети відомі своїми інноваційними підходами до навчання та тісними зв'язками з практикою. Освіта в Канаді поєднує у собі академічні знання та практичні навички. Ерготерапія в Канаді є важливим складником системи охорони здоров'я, освітні програми з ерготерапії спрямовані на підготовку висококваліфікованих фахівців. Програми зазвичай пропонуються в університетах.

Більшість навчальних закладів Канади дає змогу отримати ступінь магістра з ерготерапії. Усього таких університетів, згідно з Асоціацією канадських університетських програм професійної терапії ASCOTUP, налічується 14. Для того щоб отримати можливість вступу на магістратуру за спеціальністю ерготерапевт, необхідно мати або бакалавр наук, реабілітологія, спеціальність ерготерапія, або бака-

лавр наук, реабілітація, спеціальність фізична терапія, або студенти, які закінчили ступінь бакалавра, можуть подати заявку на кваліфікаційний рік для здобуття ступеня магістра наук (прикладної) з ерготерапії або фізичної терапії (URL: <https://caot.ca/site/becomeotota/uniprograms>).

McGill University Школа фізичної терапії та ерготерапії, факультет медицини та медичних наук, пропонує програму бакалавра з ерготерапії, яка складається з 90 кредитів. Цей ступінь надає доступ до професійної програми, 63-кредитної магістра наук (прикладної) з ерготерапії. Після того як студент отримає ступінь магістра наук (прикладна) в ОТ, він має право подати заявку на отримання ліцензії на практику як ерготерапевт.

Навчальна програма з ерготерапії надає всі необхідні базові навички, які необхідні для професійного розвитку та продуктивності в повсякденному житті, реабілітації громади, практиці, орієнтованій на клієнта, і на основі доказів, клінічному міркуванні, етиці, командній роботі та професіоналізмі як основних компонентах розвитку гуманістичного, етичного, обізнаного, компетентного та критичного мислення. Практичний складник програми проходить на базі стаціонарних відділень та дає змогу відпрацювати практичні навички, доглядаючи за літніми людьми (Sokol A, Grekov D, Yemets G, Galkin O, Shchotkina N, Rudenko N, Yemets I., 2020, 193–197).

University of Toronto навчає за програмою «Ерготерапія» на базі кафедри ерготерапії, яка входить до складу медичного факультету Темерті Університету Торонто.

В Університеті Торонто ерготерапія зародилася ще в 1918 р. Перша програма була розроблена для помічників палат, для роботи з пораненими солдатами Першої світової війни. У 2000 р. ерготерапія стала випускною програмою, яка пропонує ступінь магістра.

Навчальна програма містить різноманітні методи оцінювання, які відповідають методам навчання та цілям кожного курсу, із максимальним акцентом на інтеграції навчання та мінімальним акцентом на заучуванні. Ці методи включають два компонента:

1. Освітня концептуальна основа зосереджена на «поглибленому навчанні» за допомогою різноманітних підходів, включаючи експериментальні лабораторії, клінічну практику, вправи на критичне мислення, рольові ігри та групові проєкти.

2. Професійна концептуальна основа програми MScOT утілює поняття «здоров'я через професію» та «науковець-практик» і реагує на нові теорії в галузі професійної науки. Як науковці-практики ерготерапевти повинні підтримувати практику, засновану на

доказах, одним з аспектів яких є поточні дослідження (URL: <https://ot.utoronto.ca/educational-professional-conceptual-frameworks>).

The University of British Columbia. Програма магістра ерготерапії (MOT) – це дворічна професійна програма магістра.

Програма акредитована Канадською асоціацією ерготерапевтів (CAOT), випускники мають право скласти національний сертифікаційний іспит після закінчення навчання. Навчальна програма базується на поєднанні курсової та клінічної практики, а завершується презентацією парного дослідницького проєкту на щорічній конференції Capstone. Дана програма професійного ступеня не має вимог до дисертації, а навчальний план базується лише на виконанні курсової роботи та клінічної практики.

Студенти отримують навички, необхідні для подальшого працевлаштування та допомоги пацієнтам, вони отримують знання для надання спеціалізованих реабілітаційних послуг, щоб підтримувати, відновлювати або покращувати здатність дітей і дорослих виконувати повсякденні професії, які можуть бути порушені внаслідок хвороби, травми, вроджених чи набутих вад або соціального неблагополуччя. Ерготерапевти зосереджуються на адаптації навколишнього середовища або вдосконаленні навичок людини, щоб підвищити продуктивність у сферах самообслуговування (їда, одягання, особиста гігієна), продуктивності (домашня робота, робота, навчання) і дозвілля, тим самим покращуючи загальний стан здоров'я та якість життя.

Протягом двох років проводиться п'ять клінічних стажувань по 5–7 тижнів кожне. Ця програма складається з модулів, що дає змогу залучати понад 50 клініцистів на рік, щоб навчати студентів навичкам і теорії, необхідним для практики, доповнюючи основну програму (URL: <https://www.grad.ubc.ca/prospective-students/graduate-degree-programs/master-of-occupational-therapy>).

Отже, тривалість навчання в Канаді бакалаврської програми становить чотири роки, Магістерські програми з ерготерапії зазвичай тривають два роки. Структури програм поєднують теоретичні курси, які охоплюють основи ерготерапії, клінічні навички та дослідження. Практичні стажування проходять у клінічних умовах, що дає змогу студентам отримати реальний досвід. Програми акредитовано Канадською асоціацією ерготерапії. Велика увага приділяється міждисциплінарній співпраці та культурним аспектам у практиці.

Освітні програми «Ерготерапії» Великобританії. Британські університети мають давню традицію

підготовки фахівців у галузі охорони здоров'я. Програми з ерготерапії у Великобританії відрізняються високим рівнем академічної вимогливості та орієнтацією на практичні навички. Заклади вищої освіти Великобританії займають стабільно високі позиції в рейтингу ЗВО світу за якістю освіти та є найбільш престижними і перспективними.

У Великобританії професія «ерготерапія» відноситься до галузі охорони здоров'я. Відповідно до Класифікатору професій (Standard Occupational Classification), професія ерготерапевта входить до групи 22 – «Фахівці з охорони здоров'я» (Health Professionals) 4-го рівня кваліфікації підгрупи 222 «Фахівці з терапії» (Therapy Professionals). Система освіти у Великобританії підрозділяється на програми, за якими можна отримати ступінь бакалавра, магістра, доктора наук. Освітні програми підготовки фахівців з ерготерапії складаються на основі мінімальних стандартів підготовки ерготерапевтів, установлених Всесвітньою федерацією ерготерапевтів (WFOT). Навчання за програмою бакалаврату триває три роки, а за включення до програми стажування – чотири роки. Основною умовою вступу в магістратуру є диплом бакалавра (URL: <https://www.hotcoursesabroad.com/study/trainingdegrees/uk/occupational-therapy>).

London South Bank University (LSBU) є одним із найбільших і найстаріших університетів Лондона. Ступінь бакалавра ерготерапії можна вивчати у цьому університеті повний робочий день протягом трьох років або неповний робочий день протягом чотирьох років. Протягом цього часу студенти здобувають навички, необхідні для того, щоб бути успішним ерготерапевтом, включаючи провідну терапію, засновану на діяльності, реабілітацію, навички спілкування тощо, також набувають різноманітного практичного досвіду за межами університету та у спеціальних лабораторіях ерготерапії та імітованих життєвих просторах.

На першому році навчання студенти отримують теоретичні знання з міжпрофесійної практики, навички комунікації між персоналом, а також із пацієнтом, вивчають модуль основ ерготерапії, наприкінці першого навчального року проходять курс введення в професійно орієнтовану практику. Також упродовж першого року здобуваються навички оцінки процесу ерготерапії, аналізу продуктивності праці та функцій людини, багато часу приділяється вдосконаленню знань про тіло людини, системи організму, рухові навички пацієнта. Практичні знання здобуваються на прикладі занять з ерготерапії дорослих та людей похилого віку.

Під час другого року навчання студенти все більше часу приділяють оцінці доказів для науково обґрунтованої практики, поглиблюють знання з основ ерготерапії та формують навички у сфері практичної ерготерапії, орієнтованої на людину. Додатково вивчається поняття про навколишнє середовище та інвалідність на основі принципів соціальної інтеграції. Практика цього року спрямована на принципи організації занять з ерготерапії для дітей.

Третій рік навчання спрямований на покращення управлінських та організаційних якостей студентів, їх професійну ідентичність, автономність та підзвітність. Завершується навчання науковою практикою.

Також у цьому університеті студенти можуть отримати ступінь магістра за цією ж спеціальністю. Другий рівень освіти з ерготерапії тут триває два роки повний робочий день, після отримання диплому студенти отримують можливість зареєструватися в Раді професій охорони здоров'я та догляду (HCPC), що дає змогу для подальшої професійної діяльності.

Практичні навички відпрацьовують на базі Інституту охорони здоров'я та соціальної допомоги, де розташовано спеціалізований набір лабораторій клінічних навичок, включаючи два добре обладнані люксові повсякденного життя (ADL), а також великі кімнати для мистецтва, шинування та групових навичок. Поєднання теоретичних та практичних занять відбувається в невеликих групах. Цей курс проводиться за допомогою гібридного навчання в центральному лондонському кампусі з використанням широкого спектру методів навчання та оцінювання, які відповідають різноманітним навчальним потребам. Обидві програми акредитовано Королівським коледжем ерготерапевтів (URL: <https://www.lsbu.ac.uk/study/course-finder/bsc-hons-occupational-therapy>).

Освітня програма з ерготерапії в Манчестерському університеті (*The University of Manchester*). Магістерська програма «Ерготерапія» триває два роки з повною зайнятістю, проводиться протягом 45 тижнів щороку, із зобов'язанням 37,5 год на тиждень. Дана програма включає клінічну практику для отримання практичного досвіду.

Під час навчання студенти отримують фундаментальні знання теорії ерготерапії та наукових основ для підтримки ерготерапії протягом усього життя, розвиваючи критичне мислення суспільних контекстів, у яких здійснюється ерготерапія.

Процес навчання розділений між теорією та практичним навчанням. Практичні навички здобуваються під час співпраці з ерготерапевтами в різних практичних установах і секторах, із людьми, які протягом життя зазнають різноманітних захворю-

вань та професійних проблем, котрі впливають на їхнє фізичне, психічне та соціальне функціонування, включаючи розроблення або надання інформаційних послуг для вирішення професійних питань шляхом дослідження та лідерства.

Під час навчання викладачі використовують різноманітні методи, включаючи інтерактивні семінари, практичні заняття, презентації, моделювання та спрямовані навчальні дії. Основне викладання та оцінювання ступеня включають цифрове вдосконалене навчання для розвитку навичок, необхідних для роботи ерготерапевтом, які знадобляться під час роботи в міждисциплінарній команді (URL: <https://shp.rutgers.edu/bs-occupational-therapy/#overview>).

У *Bournemouth University* програма навчання бакалаврів ерготерапії триває три роки, включаючи обов'язкове стажування, або чотири роки з базовим роком (один рік, а потім три роки з обов'язковим стажуванням).

Більш детальний огляд програми показує, що у перший рік навчання студенти проходять загалом шість модулів, які включають одне практичне стажування. Під час цього року вивчаються основи професійної практики та досліджень, відбувається співпраця зі студентами з інших дисциплін, також отримують базові знання з ерготерапії, теорії про людину. Також здобувачі навчаються застосовувати методи оцінки, встановлювати цілі, знаходити підходи до втручання в ерготерапії, вивчають анатомію, фізіологію, психологію, соціологію та аналіз професійного функціонування. Практичне стажування відбувається на протязі шести тижнів для закріплення теоретичного матеріалу.

Другий рік навчання складається з п'яти модулів. Навчання також відбувається у співпраці зі студентами інших спеціальностей, продовжується поглиблення знань з ерготерапії та професійних навичок. Практичний складник збільшується. Стажування становить 10 тижнів та включає працю із залученням громади.

Третій рік містить у собі чотири модулі. Під час останнього року навчання проводиться дослідження у вибраній сфері практики. Також студенти вивчають інновації в ерготерапії. Увесь процес відбувається в командній роботі зі студентами інших професій. Практична частина становить 10 тижнів (URL: <https://www.bournemouth.ac.uk/study/courses/bsc-hons-occupational-therapy-1>).

Освітня програма з підготовки ерготерапевтів (OT) в *Brunel University* є однією з найбільш престижних і найбільш високо оцінених програм у світі. Навчальний заклад реалізує високоякісну

освітню програму, яка гарантує належну теоретичну і практичну підготовку з ерготерапії.

Магістерська програма підготовки ерготерапевтів у Brunel University відрізняється від інших магістерських програм тим, що вона є професійною програмою післядипломного рівня та є повною. Програма розрахована на два роки навчання. Щоб забезпечити баланс між академічними і практичними заняттями, які повинні становити як мінімум 1 тис годин практичних занять, затверджених Всесвітньою федерацією ерготерапевтів і Королівським коледжем ерготерапевтів, три з модулів практики виходять за межі терміну навчання (заняття в літній період).

Перший рік навчання надає базові знання у сфері ерготерапії і спрямований на надання можливості поглибленого вивчення основних професійних понять і навичок ерготерапії. Включення теоретичних блоків і двох модулів практики (які реалізуються на другому році навчання) дає змогу органічно інтегрувати і здійснити взаємобмін академічними знаннями й професійними навичками.

Другий рік програми спрямовується на більш поглиблене вивчення усіх аспектів професії ерготерапевта та проведення дослідницької роботи. Студенти набувають майстерності в критичних знаннях і оцінці ключових питань професійної практики, здійснюють критичний аналіз, синтез та оцінку теоретичних концепцій, центральних для ерготерапії. Окрім зазначеного, студенти вивчають один додатковий модуль, який дає змогу ширше розглянути сферу діяльності фахівця з ерготерапії у поточній практиці. Практика проводиться на початку і наприкінці навчального року. Завершальним етапом навчання є захист дослідницької роботи (магістерської).

Обов'язковими умовами провадження практичної діяльності з ерготерапії є реєстрація в Раді з професій у сфері охорони здоров'я та піклування (HCPC) і членство в Британській асоціації ерготерапевтів/коледжі ерготерапевтів (URL: <http://www.brunel.ac.uk/>).

Великобританія пропонує програми ерготерапії світового класу, узгоджені зі стандартами WFOT. Ці програми забезпечують міцну основу в теорії та практиці, включаючи анатомію, фізіологію, психологію, клінічні навички, методи дослідження та професійний розвиток. Провідні університети, такі як London South Bank, Manchester, Bournemouth та Brunel, пропонують як бакалаврат, так і магістратуру. Після закінчення навчання студенти можуть зареєструватися для практики як ерготерапевти. Програми ерготерапії у Великій Британії відомі своєю якістю, що гарантує, що випускники добре

підготовлені до поліпшення життя людей з обмеженими можливостями.

Освітні програми «Ерготерапія» Австралії. Австралійські університети пропонують сучасні програми з ерготерапії, які відповідають міжнародним стандартам. Особливістю австралійської освіти є акцент на міжкультурну комунікацію та роботу з різноманітними клієнтами (URL: <https://wfot.org>).

Для професійної діяльності в Австралії ерготерапевт повинен закінчити навчання за програмою, затвердженою Всесвітньою федерацією ерготерапевтів (WFOT). Також програма має бути схвалена Радою професійної терапії Австралії (OTBA). Усі програми зі списку OTBA є програмами початкового рівня, які забезпечують початкову кваліфікацію, необхідну для реєстрації як ерготерапевта. Магістерські програми у цьому списку призначені для тих, хто має відповідний попередній ступінь (URL: <https://handbook.curtin.edu.au/courses/course-ug-bachelor-of-science-occupational-therapy-honours--bh-occtlv2>).

Майже всі університети надають програму з відзнакою для всіх студентів або лише для студентів із високими досягненнями, щоб отримати початкові дослідницькі навички для майбутніх вищих ступенів, таких як магістр або доктор філософії. Це не обов'язково дає перевагу під час працевлаштування, але надає важливі знання та навички, які допоможуть у дослідницьких та оціночних аспектах, пов'язаних із практикуєм OT.

Як частина ступеню ерготерапії, кожен студент повинен узяти участь у мінімум 1 тис год стажування/клінічної роботи/практики для застосування теорії на практиці.

Більшість університетів передбачає стажування в регіональних, сільських і віддалених місцях, а також стажування у нових навчальних закладах як обов'язковий досвід для студентів, щоб належним чином підготуватися до роботи ерготерапевтом.

Навіть під час студентства реєстрація в Австралійському агентстві з регулювання охорони здоров'я (Ahprra) є обов'язковою. Проте студентам нічого не потрібно робити: після зарахування на акредитовану програму ерготерапії університет надає Ahprra відомості про кожного студента. Студенти мають право на студентське членство в ОТА щойно вони зареєструються в програмі ерготерапії.

Сьогодні освіту в галузі ерготерапії рівня «бакалавр» пропонують шість закладів, ступеню магістр – п'ять. Загальна кількість університетів, які мають програми «Ерготерапія», становить вісім (Yakovenko, O., Soloviov, S., Smetiukh, M., Khanin, O., Khodosh, E., Dziublyk, Y., & Surtaieva, N., 2024, 19-36).

Monash University надає можливість отримати ступінь бакалавра ерготерапії (з відзнакою), яка готує студентів до кваліфікації ерготерапевта. У цій акредитованій програмі можна дізнатись, як допомогти людям будь-якого віку брати участь у повсякденній діяльності, а також отримати знання, навички та практичний досвід, необхідні для кар'єри в ерготерапії (URL: https://www.monash.edu/study/courses/find-a-course/occupational-therapy-m3001?utm_campaign).

Тривалість навчання – чотири роки на повний робочий день. Курс розвивається через тематичні дослідження пов'язаних знань про професію та здоров'я, терапевтичних утручань та досліджень на практиці, які поєднуються в професійній практиці та демонструються під час остаточного розміщення та іспиту портфоліо.

Структура курсу передбачає чотири напрями: знання про професію та здоров'я, сприятлива професія (компетенції), розвиток практики, що ґрунтується на доказах, та професійна практика.

Перший напрям включає дослідження, які доповнюють, визначають і спрямовують основні елементи практики ерготерапії, допомагають розвинути своє розуміння цих знань, теорії та політики, які підтримують практику ерготерапії.

Другий напрям об'єднує у собі такі дослідження, які розвивають компетенції для практики ерготерапевта, навчають об'єднувати найкращі наявні докази досліджень зі знаннями клінічної аргументації та навичками оцінки, розроблення цілей, планування втручання або реалізації проєкту, оцінки та звітності, щоб забезпечити роботу для окремих осіб, груп і спільнот протягом усього життя та в діапазоні середовищ. Ситуаційні сценарії використовуються для підтримки та покращення навчання протягом 1 тис. год стажування, включаючи проєктну роботу в громаді.

Третій напрям надає знання та навички для пошуку, інтерпретації та критичної оцінки досліджень, які мають відношення до практики ерготерапії, що допомагає акумулювати знання про навички, необхідні для практики, що ґрунтується на доказах, і протягом останніх двох років продовжувати або дослідницький проєкт із відзнакою, або проєкт спільної практики, які сприяють розвитку практики.

Останній напрям, що включає професійну практику, базується на практичному досвіді, який студенти можуть отримати під час стажування. Цей блок надає можливість інтегрувати філософські та теоретичні знання, цінності, переконання, етику та навички для широкого застосування в різних практичних умовах.

Curtin University пропонує програму «Бакалавр наук (ерготерапія) (з відзнакою)». Термін навчання за цією програмою становить чотири роки. Випускники цього курсу в Австралії можуть бути визнані Австралійським агентством із регулювання охоро-

рони здоров'я. Випускники цього курсу в Західній Австралії можуть мати право стати членом Професійної терапії Австралії (WA).

Ступінь бакалавра готує студентів до розвитку широких і узгоджених знань та навичок у дисципліні для професійної роботи та подальшого навчання, що відповідає кваліфікації 7-го рівня AQF. Компонент із відзнакою готує студентів до розвитку передових знань і навичок для професійної роботи, дослідження та подальшого навчання, що відповідає кваліфікації 8-го рівня AQF.

Перший курс програми включає такі предмети, як «Основи професійної практики охорони здоров'я», «Будова та функції людини», «Уведення в ерготерапію», «Уведення в психологію», «Практика охорони здоров'я, обґрунтована доказами», «Функціональна анатомія», «Культури корінних народів і здоров'я», «Концепції в практиці ерготерапії».

Другий курс складається з таких дисциплін: «Клінічна патофізіологія», «Основи навколишнього середовища, здоров'я та інвалідності», «Вступ до професійної практики ерготерапії», «Дизайн суміжних досліджень у галузі охорони здоров'я», «Неврологія розвитку», «Прикладна фізична реабілітація», «Інтегрована наука про ергономіку та безпеку», «Працетерапія в нейропсихіатрії та відновленні».

До складу третього курсу входять такі напрями: «Ортези та реабілітація верхніх кінцівок», «Інтегрована геронтологія», «Основи консультування та групової роботи», «Основи менеджменту в практиці охорони здоров'я союзників», «Неврологія для ерготерапії», «Лідерство в громадській практиці трудотерапії», «Принципи та практика педіатрії».

Кожна дисципліна складається з 25 кредитів. Для заміни деяких предметів пропонуються дві дисципліни: «Допоміжні технології та дизайн середовища для ерготерапії», «Пропозиція суміжних дисциплін у галузі охорони здоров'я».

Четвертий курс повністю складається зі стажування, яке складається з двох частин, кожна по 50 кредитів. Також для завершення навчання необхідно пройти «Професійну практику вдосконаленої ерготерапії» (URL: <https://handbook.curtin.edu.au/courses/course-ug-bachelor-of-science-occupational-therapy-honours--bh-occt1v2>).

Swinburne University of Technology має програму «Магістр ерготерапії», яка готує здобувачів до професійних знань у сфері охорони здоров'я. Цей курс призначений для самостійних практиків, здатних працювати в громадських, гострих і реабілітаційних умовах. Після закінчення навчання студенти мають право працювати як кваліфікований ерготерапевт (URL: https://www.swinburne.edu.au/app/web-course-planners/files/PG/2024/Winter%20Term/MA-OCC_Hawthorn_Classroom_Based.pdf).

Згідно з вимогами Всесвітньої федерації ерготерапевтів та Ради з ерготерапії (Австралія та Нова Зеландія), усі студенти даного курсу проходять 1 тис. год професійної практики, включаючи 800 год стажування та щонайменше 240 год іншої професійної практики діяльності в інших підрозділах. Стажування організовано в три повні блоки (загалом 20 тижнів) (URL: <https://wfot.org>).

Під час стажування студенти розміщуються на базах практики, які надають короткострокову або довгострокову терапію, орієнтовані на громаду чи лікарню, з клієнтами протягом усього життя. Практика проходить у різноманітних установах, пацієнти можуть мати проблеми з професійною працездатністю внаслідок психічного здоров'я, неврологічних або опорно-рухових порушень.

Успішне завершення курсу магістратури з ерготерапії вимагає, щоб студенти пройшли одиниці навчання на суму 200 кредитних балів. Усі навчальні одиниці оцінюються в 12,5 кредитних балів.

Перший рік навчання включає освоєння таких дисциплін, як «Професійна перспектива здоров'я», «Психічне здоров'я», «Опорно-руховий апарат та неврологія», «Професійна практика 1», «Психічне здоров'я 2», «Опорно-руховий апарат та неврологія», «Інновації та міждисциплінарна співпраця».

Другий рік навчання складається з таких предметів: «Практика: інновації та міждисциплінарна співпраця», «Забезпечення участі: діти», «Забезпечення участі: молоді», «Огляд доказів», «Передова практика», «Професійна практика 3».

University Of Tasmania (Utas), програма «Магістр ерготерапії». Термін навчання становить два роки. Випускники програми проходять ступінь, оснащений теоретичними та практичними навичками, необхідними для практики як зареєстрований ерготерапевт.

Програма орієнтована на навчання спеціалістів з ерготерапії нового покоління гнучких медичних працівників, здатних надавати орієнтовану на клієнта, якісну та безпечну медичну допомогу. Випускників навчають лідерству в поточних і нових роботах, налагоджуючи стосунки з громадами, наставниками та закладами охорони здоров'я і соціального забезпечення, щоб застосовувати свої навички в різних секторах.

Готуючись до сучасної практики, студенти мають цифрове обладнання та правильне мислення, щоб стати лідерами майбутніх удосконалень охорони здоров'я у приватних і державних закладах практики в міру розвитку своєї кар'єри.

За результатами навчання студенти отримують такі знання та вміння: застосовувати основні цінності та принципи ерготерапії, приймати обґрунтовані правові, етичні та соціально відповідальні рішення

на практиці, визначати та застосовувати ключові теоретичні концептуальні практичні підходи до безпечної якісної практики ерготерапії, ефективно спілкуватися з людьми, їхніми сім'ями, близькими особами та тими, хто їх направляє, щоб задовольнити їхні професійні потреби в культурно прийнятній манері та у формі співпраці, застосовувати практику, яка ґрунтується на доказах, і клінічне обґрунтування, щоб надавати допомогу окремим особам, спільнотам і групам населення в різних поточних та майбутніх практичних контекстах, демонструвати спритність, відданість безперервному професійному розвитку та самостійному навчанню, функціонувати як лідери для професії ерготерапії та активно рухати реформу системи через дослідження, інновації, дослідницьку грамотність і перетворення дослідження на практику, а практики – на дослідження.

Під час навчання здобувачі мають можливість працювати у змодельованому навчальному середовищі на території кампусу, щоб практикувати оцінку трудової терапії та навички втручання і вдосконалювати свої клінічні міркування. Клінічна практика проходить у реальному середовищі охорони здоров'я по всій Тасманії з досвідченими ерготерапевтами (URL: <https://www.utas.edu.au/courses/chm/courses/m7d-master-of-occupational-therapy>).

Перший рік навчання включає: «Глобальні системи охорони здоров'я», «Вступ до охорони здоров'я», «Основи ерготерапії», «Практика ерготерапії 1», «Практика ерготерапії 2», «Системи, професія та залучення», «Здоров'я та благополуччя аборигенів і жителів островів Торресової протоки».

У другий рік навчання входять такі предмети: «Лідерство в галузі охорони здоров'я та соціальних послуг», «Методи дослідження здоров'я», «Терапія протягом усього життя», «Перехід до спільнотної практики охорони здоров'я», «Практика ерготерапії 3», «Практика ерготерапії 4», «Хроніка, складність і надання послуг», «Здоров'я, довкілля та здібності».

Для роботи ерготерапевтом в Австралії необхідна акредитована освіта, що поєднує теоретичні знання та практичні навички. Навчання включає 4-річну програму бакалавра та 2-річну програму магістра. Випускники отримують комплексну підготовку, включаючи роботу в команді та дослідницьку діяльність.

Висновки

Освітні програми з ерготерапії у США, Канаді, Великій Британії та Австралії демонструють високий рівень підготовки фахівців. Хоча є певні відмінності в структурі програм та акцентах, усі вони забезпечують міцну теоретичну базу та значний обсяг практичної підготовки. Програми у США відрізняються великою кількістю акредитованих закладів, у Канаді та Австралії існує тісний зв'язок між академічними програмами та

професійними асоціаціями, а у Великій Британії традиційно сильна клінічна практика.

Випускники програм з ерготерапії у США, Канаді, Великій Британії та Австралії мають широкі можливості для професійної реалізації. Вони можуть працювати в різноманітних закладах охорони здоров'я, займатися науковими дослідженнями, а також брати участь у розробленні нових методів реабілітації. Міжнародне визнання дипломів цих країн відкриває перед випускниками двері до роботи в різних куточках світу.

Освітні програми з ерготерапії у США, Канаді, Великій Британії та Австралії відіграють важ-

ливу роль у підготовці фахівців, які допомагають людям із різними захворюваннями та травмами повернути свою незалежність і поліпшити якість життя. Упровадження досвіду інших країн може стати потужним інструментом для розвитку ерготерапії в Україні.

Зв'язок роботи з науковою темою. Дослідження виконано за грантової підтримки Національного фонду досліджень України в рамках проєкту «Розроблення концепції поліфункціонального протезно-реабілітаційного центру з інноваційно-освітнім компонентом для пацієнтів з ампутацією кінцівок», Договір № 129/0073 від 01.08.2024.

ЛІТЕРАТУРА

Slusser, Lisa R., Rice, Martin S., and Miller, Barbara Kopp. 'Safe Patient Handling Curriculum in Occupational Therapy and Occupational Therapy Assistant Programs: A Descriptive Study of School Curriculum Within the United States of America'. 1 Jan. 2012. 385–392.

33 institutions the UK offering Occupational Therapy courses [Electronic resource]. URL: <https://www.hotcoursesabroad.com/study/trainingdegrees/uk/occupational-therapy>.

Bachelor of Occupational Therapy (Honours) - Monash University [Electronic resource]. URL: https://www.monash.edu/study/courses/find-a-course/occupational-therapy-m3001?utm_campaign.

Bournemouth University. BSc (Hons) Occupational Therapy [Electronic resource]. URL: <https://www.bournemouth.ac.uk/study/courses/bsc-hons-occupational-therapy-1>.

Brunel University [Electronic resource]. URL: <http://www.brunel.ac.uk/>.

Canadian Association of Occupational Therapists (CAOT). [Electronic resource]. URL: <https://caot.ca/site/becomeotota/uniprograms>.

Curtin University Bachelor of Science (Occupational Therapy) (Honours) [Electronic resource]. URL: <https://handbook.curtin.edu.au/courses/course-ug-bachelor-of-science-occupational-therapy-honours--bh-occt1v2>.

London South Bank University [Electronic resource]. URL: <https://www.lsbu.ac.uk/study/course-finder/bsc-hons-occupational-therapy>.

M.S. in Occupational Therapy. Stockton University [Electronic resource]. URL: <https://stockton.edu/graduate/occupational-therapy.html>.

Master of Occupational Therapy | Swinburne [Electronic resource]. URL: https://www.swinburne.edu.au/app/web-course-planners/files/PG/2024/Winter%20Term/MA-OCC_Hawthorn_Classroom_Based.pdf.

Sokol A., Grekov D., Yemets G., Galkin O., Shchotkina N., Rudenko N., Yemets I. Biocompatibility analysis of the decellularized bovine pericardium. *Cell Organ Transpl.* 2020. 8(2). 193–197. DOI: 10.22494/cot.v8i2.110 URL: <https://transplantology.org/2020-8-2-en/article-02/>.

Yakovenko O., Soloviov S., Smetiukh M., Khanin O., Khodosh E., Dziublyk Y., Surtaieva N. Development and Approval of a Multidimensional Model of the Clinical Effectiveness of Treatment Technologies for Patients With a Mild COVID-19 Associated With Comorbidities. *Innovative Biosystems and Bioengineering.* 2024. 8(1). 19–36. DOI: <https://doi.org/10.20535/ibb.2024.8.1.299055>.

McGill University. Школа фізичної терапії та ерготерапії [Electronic resource]. URL: <https://www.mcgill.ca/spot/category/article-categories/ot-program-profiles/bsc-rehabilitation-science-occupational-therapy>

Occupational Science and Occupational Therapy University of Toronto [Electronic resource]. URL: <https://ot.utoronto.ca/educational-professional-conceptual-frameworks>.

Occupational Therapy Australia - Study Occupational Therapy in Australia [Electronic resource]. URL: <https://otaus.com.au/practice-support/education>.

Rutger University, School of Health Professions [Electronic resource]. URL: <https://shp.rutgers.edu/bs-occupational-therapy/#overview>.

Standard Occupational Classification (SOC) System, 2010 [Electronic resource]. URL: <https://www.ons.gov.uk/methodology/classificationsandstandards/standardoccupationalclassificationsoc> https://www.bls.gov/soc/2018/major_groups.htm#31-0000.

The University of Manchester. MSc Occupational Therapy [Electronic resource]. URL: <https://www.mmu.ac.uk/study/postgraduate/course/msc-pre-registration-occupational-therapy>.

The University of British Columbia. Master of Occupational Therapy (MOT) [Electronic resource]. URL: <https://www.grad.ubc.ca/prospective-students/graduate-degree-programs/master-of-occupational-therapy>.

University Of Tasmania (Utas) Master of Occupational Therapy [Electronic resource]. URL: <https://www.utas.edu.au/courses/chm/courses/m7d-master-of-occupational-therapy>.

WFOT [Electronic resource]. URL: <https://wfot.org>.

Стандарт вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 227 «Терапія та реабілітація», затверджено та введено в дію Наказом Міністерства освіти і науки України «Про внесення змін до стандарту вищої освіти зі спеціальності 227 «Терапія та реабілітація» для другого (магістерського) рівня вищої освіти від 30.10.2024 № 1549 URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2024/30-10-2024/227-terapiya-ta-reabilitatsiya-mahistr-1549-vid-30-10-2024.pdf>.

REFERENCES

- Slusser, Lisa R., Rice, Martin S., and Miller, Barbara Kopp. (2012). 'Safe Patient Handling Curriculum in Occupational Therapy and Occupational Therapy Assistant Programs: A Descriptive Study of School Curriculum Within the United States of America'. 1 Jan. 385–392.
- 33 institutions the UK offering Occupational Therapy courses [Electronic resource]. Retrieved from: <https://www.hotcoursesabroad.com/study/trainingdegrees/uk/occupational-therapy>.
- Bachelor of Occupational Therapy (Honours) - Monash University [Electronic resource]. Retrieved from: https://www.monash.edu/study/courses/find-a-course/occupational-therapy-m3001?utm_campaign.
- Bournemouth University. BSc (Hons) Occupational Therapy [Electronic resource]. Retrieved from: <https://www.bournemouth.ac.uk/study/courses/bsc-hons-occupational-therapy-1>
- Brunel University [Electronic resource]. Retrieved from: <http://www.brunel.ac.uk/>
- Canadian Association of Occupational Therapists (CAOT). [Electronic resource]. Retrieved from: <https://caot.ca/site/becomeotota/uniprograms>.
- Curtin University Bachelor of Science (Occupational Therapy) (Honours) [Electronic resource]. Retrieved from: <https://handbook.curtin.edu.au/courses/course-ug-bachelor-of-science-occupational-therapy-honours--bh-occt1v2>.
- London South Bank University [Electronic resource]. Retrieved from: <https://www.lsbu.ac.uk/study/course-finder/bsc-hons-occupational-therapy>.
- M.S. in Occupational Therapy. Stockton University [Electronic resource]. Retrieved from: <https://stockton.edu/graduate/occupational-therapy.html>.
- Master of Occupational Therapy | Swinburne [Electronic resource]. Retrieved from: https://www.swinburne.edu.au/app/web-course-planners/files/PG/2024/Winter%20Term/MA-OCC_Hawthorn_Classroom_Based.pdf
- Sokol, A., Grekov, D., Yemets, G., Galkin, O., Shchotkina, N., Rudenko, N., & Yemets, I. (2020). Biocompatibility analysis of the decellularized bovine pericardium. *Cell Organ Transpl.* 8(2), 193–197. DOI:10.22494/cot.v8i2.110 Retrieved from: <https://transplantology.org/2020-8-2-en/article-02/>
- Yakovenko, O., Soloviov, S., Smetiukh, M., Khanin, O., Khodosh, E., Dziublyk, Y., & Surtaiyeva, N. (2024). Development and Approval of a Multidimensional Model of the Clinical Effectiveness of Treatment Technologies for Patients With a Mild COVID-19 Associated With Comorbidities. *Innovative Biosystems and Bioengineering*, 8(1), 19–36. DOI: <https://doi.org/10.20535/ibb.2024.8.1.299055>
- McGill University. Школа фізичної терапії та ерготерапії [Electronic resource]. Retrieved from: <https://www.mcgill.ca/spot/category/article-categories/ot-program-profiles/bsc-rehabilitation-science-occupational-therapy>
- Occupational Science and Occupational Therapy University of Toronto [Electronic resource]. Retrieved from: <https://ot.utoronto.ca/educational-professional-conceptual-frameworks>.
- Occupational Therapy Australia - Study Occupational Therapy in Australia [Electronic resource]. Retrieved from: <https://otaus.com.au/practice-support/education>
- Rutger University, School of Health Professions [Electronic resource]. Retrieved from: <https://shp.rutgers.edu/bs-occupational-therapy/#overview>
- Standard Occupational Classification (SOC) System, 2010 [Electronic resource]. Retrieved from: <https://www.ons.gov.uk/methodology/classificationsandstandards/standardoccupationalclassification> https://www.bls.gov/soc/2018/major_groups.htm#31-0000.
- The University of Manchester. MSc Occupational Therapy [Electronic resource]. Retrieved from: <https://www.mmu.ac.uk/study/postgraduate/course/msc-pre-registration-occupational-therapy>
- The University of British Columbia. Master of Occupational Therapy (MOT) [Electronic resource]. Retrieved from: <https://www.grad.ubc.ca/prospective-students/graduate-degree-programs/master-of-occupational-therapy>.
- University Of Tasmania (Utas) Master of Occupational Therapy [Electronic resource]. Retrieved from: <https://www.utas.edu.au/courses/chm/courses/m7d-master-of-occupational-therapy>.
- WFOT [Electronic resource]. Retrieved from: <https://wfot.org>.
- Standart vyshchoi osvity druhoho (mahisterskoho) rivnia haluzi znan 22 Okhorona zdorovia, spetsialnosti 227 Terapiia ta reabilitatsiia, zatverdzheno ta vvedeno v diiu nakazom Ministerstva osvity i nauky Ukrainy «Pro vnesennia zmin do standartu vyshchoi osvity zi spetsialnosti 227 Terapiia ta reabilitatsiia dlia druhoho (mahisterskoho) rivnia vyshchoi osvity vid 30.10.2024r. № 1549 [The standard of higher education of the second (master's) level of the field of knowledge 22 Healthcare, speciality 227 Therapy and Rehabilitation, approved and enacted by the order of the Ministry of Education and Science of Ukraine 'On Amendments to the standard of higher education in the speciality 227 Therapy and Rehabilitation for the second (master's) level of higher education' of 30.10.2024 No. 1549]. Retrieved from: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2024/30-10-2024/227-terapiya-ta-reabilitatsiya-mahistr-1549-vid-30-10-2024.pdf>

*Стаття надійшла до редакції 07.09.2024.
Стаття прийнята до друку 22.10.2024.*

Конфлікт інтересів: відсутній.

Внесок авторів:

Антонова-Рафі Ю.В. – ідея, коректування статті, висновки, резюме;

Худецький І.Ю. – коректування статті, висновки, резюме;

Білошицька О.К. – написання анотації статті;

Глоба О.П. – дизайн, коректування статті;

Вітовщик Т.О. – збір та аналіз літератури.

Електронна адреса для листування з авторами:

antonova-rafi@ukr.net